

Uva L'Tzion: The World Runs on Kedushah

I. Holding Up the World

1. תלמוד בבלי - מסכת סוטה דף מט עמוד א

משנה. רשב"ג אומר משום ר' יהושע: מיום שחרב בהמ"ק אין יום שאין בו קללה. **גמרא.** אמר רבא: בכל יום ויום מרובה קללתו משל חבירו, שנאמר: "בבקר תאמר מי יתן ערב ובערב תאמר מי יתן בקר", הי בקר? אילימא בקר דלמחר, מי ידע מאי הוי? אלא דחליף. ואלא עלמא אמאי קא מקיים? אקדושה דסידרא ואיהא שמיה רבא דאגדתא, שנאמר: "ארץ עפתי כמו אופל צלמות ולא סדרים", הא יש סדרים - תופיע מאופל.

2. שולחן ערוך - אורח חיים סימן קלב

(א) מתרגמינן קדושת ובה לציון [כדי שיבינו הכל - מ"ב ס"ק א]; וצריך לזוהר בו מאד לאומרו בכוונה
(ב) אסור לאדם לצאת מבהכ"נ קודם קדושה דסידרא

3. משנה ברורה - שם ס"ק ה

לצאת מביהכ"נ וכו' - דכיון דהעולם מתקיים ע"ז צריך לזוהר מלזלזל בזה. ולפי מה שביארנו לעיל דנכון להדר לאמרם בציבור ממילא צריך לזוהר שלא לצאת מקודם אפי' אם ירצה לאמרם בפני עצמו אם לא בשעת הדחק:

4. שולחן ערוך - אורח חיים סימן כה סעיף יג

נהגו העולם שלא לחלוץ תפילין עד אחר קדושת ובה לציון.
הגה: ויש מי שכתב על צד הקבלה שלא לחלוץ עד שאמר בהם שלש קדושות וארבע קדישים, דהיינו לאחר קדיש יתום, והכי נוהגים המדקדקים.

II. A Rational Understanding of Kabbalah

5. תלמוד בבלי - מסכת יומא דף נד עמוד ב

ושתיה היתה נקראת. תנא: שממנה הושתת העולם. תנן כמאן דאמר מציון נברא העולם. דתניא... וחכמים אומרים: מציון נברא, שנאמר (תהלים נ) "מזמור לאסף א-ל אלקים ה'" ואומר "מציון מכלל יפי" - ממנו מוכלל יפיו של עולם.

6. רש"י - שמות פרק טו פסוק יז

"מכון לשבתך [פעלת ה' מקדש ה' כוננו ידיך]" - מקדש של מטה מכוון כנגד כסא [מקדש - נ"א] של מעלה אשר פעלת:

7. חידושי אגדות למהר"ל - סוטה דף מט עמוד א

וידוע כי העולם הזה מקושר ומסודר עם העולם העליון, ומקבל ממנו ברכה, וכאשר בטל בהמ"ק הרי בטל סדר הקשור הזה... ולפיכך כאשר חרב בהמ"ק, דבר זה גורם קללה כמו שקבל השתנות ויציאה חוץ מן הסדר כמו שאמרנו, וזה גורר אחריו שנוי, ולכך כל יום קללתו מרובה משל ראשון, ודברים אלו ברורים שנמשך אחר שנוי שנוי יותר... אבל עדיין לא בטל דבר זה שהעולם הזה מקבל מן העולם העליון הכולל הכל, ולפיכך קאמר דקאי על סדרא דקדושא ואמן יהא שמיה רבא דאגדתא, כי ע"י זה מביא הברכה מעולם העליון לעוה"ז כי זאת הברכה לא שייך בה הפסק כלל, ובשניהם אנו אומרים קדיש לעלם ולעלמי עלמיא וכן ביהא שמיה רבא אנו אומרים מברך לעלם עלמי עלמיא, ולא תמצא זה בשום שבה בעולם רק בשני שבחים אלו, בעבור כי אלו ב' שבחים בפרט משבחים הקב"ה מצד עולם העליון ועל דבר זה קיים העולם, רק לריחוק העולם הזה מן העולם העליון, אף שאנו אומרים מברך לעלם עלמי עלמיא אין הברכה מצויה כ"כ ומ"מ העולם קיים.

III. Backup Connections

8. רש"י - מסכת סוטה דף מט עמוד א

אקדושה דסידרא - סדר קדושה שלא תקנוה אלא שיהו כל ישראל עוסקין בתורה בכל יום דבר מועט שאומר קריאתו ותרגומו והן כעוסקין בתורה וכיון שנוהג בכל ישראל בתלמידים ובעמי הארץ ויש כאן שתים קדושת השם ותלמוד התורה חביב הוא. וכן היא שמייה רבה מברך שעונין אחר הגדה שהדרשן דורש ברבים בכל שבת היו נוהגין כך ושם היו נקבצין כל העם לשמוע לפי שאינו יום של מלאכה ויש כאן תורה וקידוש השם.

9. נפש החיים - שער ד פרק י

והענין כי התורה הקדושה היא דבורו יתברך. ובמאמר פיו יתברך במעשה בראשית נבראו העולמות כולם... כמ"ש בזהר (תרומה קס"א א') דכד ברא קוב"ה עלמא אסתכל בה באורייתא וברא עלמא... דעד לא אתברי עלמא אקדימת אורייתא... באורה: כתיב בה "בראשית ברא את השמים ואת הארץ" אסתכל בהאי מלה וברא את השמים. כתיב בה "ויאמר אלקים יהי אור" אסתכל בהאי מלה וברא את האור. וכן בכל מלה ומלה דכתיב בה באורייתא אסתכל קוב"ה ועביד ההוא מלה... ולכן אמרו בזהר דאורייתא היא נהירו דכל עלמין וחיותא וקיומא ושרשא דכלהון

10. ערוך השולחן - אורח חיים סימן קלב

(ד) ואח"כ אומרים ובא לציון גואל כדרך שאמר ישעיה הנביא (נט, יט) כי יבא כנהר צר ובא לציון גואל. וגם אנחנו אחר יענך ביום צרה אומרים ובא לציון גואל ואח"כ אומרים פסוק ואני זאת בריתי וגו'... כלומר שלא תפחד שמרוב הצרות תשתכח תורה מישראל לא כן דלא ימוש מפניך וגו'

(ז) ואח"כ נותנים לו יתב' שבה והודיה שבראנו לכבודו ונתן לנו תורת אמת, ואח"כ מתפללים על זה שנשמור חוקיך ונזכה וכו', ואחר כך אומרים פסוקים של בטחון להזקנו בפרנסתינו שנבטח בה' והוא ישלח לנו עזרתו מקודש ומסיימין בפסוק ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר ונ"ל... דהנה מפני קוצר פרנסתינו אנו טרודים על המחיה ועל הכלכלה ואין לנו פנאי לעסוק בתורה אבל עלינו לדעת כי חפץ ה' להגדיל תורה ולהאדירה על כן הגם שאנו הולכין מיד לעסוק בפרנסה אך עלינו לזכור שזהו עיקר רצונו יתברך להגדיל תורה ולהאדירה ולכן יגדל בניו לת"ת ויחזיק ידי לומדי תורה וזהו חיוב אף על הטרודים בפרנסתם...

11. The Rav on Tefillah - pp. 295-296

There are in fact three different kinds of *Kedushah*. The first is really not a *Kedushah* that we participate in per se. Instead we simply describe the way in which the angels sanctify G-d's Name in the Heavens. This is the *Kedushah* in the first blessing of the Shema...

As for the *Kedushah* which constitutes an actual sanctification of G-d's Name, however, there would seem to be two kinds. The Gemara (Chullin 91b) states that "the ministering angels do not begin to sing praises in heaven until Israel have sung below on earth." The two go together. Normally, man alone can only sing to G-d using the name *Ad-onai*, since man is forbidden to pronounce the ineffable Name. However, the angels have no such restriction, and so when man joins together with the angels, then he can have the intention of the ineffable Name, and it is that intention which makes the prayer, the *Kedushah*, into a *davar shebikedushah*. [שקדש. את שמך בעולם כשם שמקדישים אותו בשמי מרום]

But there is apparently another form of *Kedushah*... Here, the angels and man do not operate separately with two different intentions that are ultimately joined, but rather they

immediately join together with one voice, as it were, reciting the ineffable Name. This joint declaration is alluded to in the *Kedushah* of *Mussaf* according to *Nusach Sefard*, which declares: כתר יתנו לך ה' אלקינו מלאכים המוני מעלה עם עמך ישראל קבוצי מטה

12. משנה ברורה - סימן קלב ס"ק ד

פסוקי הקדושה שבלשון הקודש נאמרים דוקא ברבים ופסוקי הקדושה שבתרגום נאמרים דוקא ביחיד לפי שכל שהוא בלשון תרגום אין לומר אותם ברבים וע"כ כשאומרים קדושה דסדרא בציבור אומר כל יחיד בפני עצמו בלחש התרגום של הקדושה דאז לא מיקרי בציבור וזהו מה שסיים הרמ"א שלא לאמרם בקול רם. ואם מתפלל שלא בציבור יכול לומר גם התרגום בקול רם [שע"ת]:

IV. Another Kedushah, Another Ashrei

13. ערוך השולחן - אורח חיים סימן קלב

(א) והטעם מאשרי משום דאמרינן ריש ברכות (דף ד עמוד ב) כל האומר תהלה לדוד ג' פעמים בכל יום מובטח לו שהוא בן העוה"ב, ולכן תקנו בשחרית שני פעמים אחד קודם התפלה ואחד לאחר התפלה ובמנחה פעם אחת קודם התפלה, דכשם שבשחרית יש שני קדושות (לבד קדושה דיוצר שאינו אלא סיפור איך המלאכים אומרים קדושה) ולכן יש שני פעמים אשרי בשחרית, ובמנחה יש קדושה אחת תקנו פעם אחת אשרי, ובערבית ליכא קדושה לא תקנו כלל. דגם באשרי יש קדושתו של הקב"ה כדכתיב ארוממך וגו' בכל יום אברכך גדול ה' דור לדור הדר כבוד הודך ועוזו נוראותיך להורות שהוא יתברך מרומם על כל ברכה ותהלה **שזהו ענין קדוש קדוש** כלומר קדוש ומובדל מכל ברואי מעלה וק"ו מברואי מטה **וכשם שבקדושה אומרים מלא כל הארץ כבודו כלומר אף שהוא קדוש ומובדל מ"מ מלא כל הארץ כבודו כמו כן באשרי** שעם כל גודל גדולתו הוא חנון ורחום וטוב לכל ורחמיו על כל מעשיו ועיני כל אליו ישרו והוא נותן להם את אכלם בעתו פותח וגו' על דרך שאמרו במקום שאתה מוצא גדולתו שם אתה מוצא ענותנותו [מגילה לא].

(ג) וכיון שאנו מבקשים פרנסתינו לכן אומרים מזמור יענך ביום צרה... ישגבך שם אלקי יעקב. ובמדרש שוחר טוב (מזמור כ) אמרו על פסוק זה: אמר הקב"ה בשעה שמגעת צרה לישראל והם מבקשים אותי וכו' אני עונה אותם, ואנכי עמו בצרה, ולזה מסיימים: המלך יעננו ביום קראנו... ולכן אומרים מקודם אלה ברכב וגו' ואנחנו בשם וגו' כלומר כולם יש להם פרנסה מצד הטבע ואנחנו רק בשמו יתברך נבטח כי מצד הטבע מיום שנחרב בהמ"ק אנו כתולים באויר...

(ה) ואח"כ אומרים ואתה קדוש וזהו קדושה דסידרא שאמרו בסוף סוטה דמיום שחרב בהמ"ק אין יום... ואינו מובן מה שייך זה לביטול הקללה? אמנם נ"ל דהענין כן הוא דהנה במדרש שהבאנו בסעיף ג' אומר יענך ה' ביום צרה זה שאמר הכתוב (תהלים צא, טו) יקראני ואענהו עמו אנכי בצרה אמר הקב"ה בשעה שמגעת צרה לישראל והם מבקשים אותי ישתתפו כבודי עמהם, באותה שעה אני עונה אותם... וכיון שעיקר המועיל להצלת הצרות לשתף כבודו יתברך בצערנו וגם בגמרא אמרו כן כל המשתף שם שמים בצערו כופלין לו פרנסתו [ברכות ס"ג]. ולכן כשהקללה רבתה בנו והתפללנו לו יתברך אנו משתפים שמו הגדול יתברך בצערנו כלומר שלו יתברך מגיע צער כביכול שהלא מלא כל הארץ כבודו ועתה אין כבודו ניכר כלל ומצטערים על העדר לימוד התורה שזהו כל שמחתו יתברך ולזה אומרים ה' ימלוך לעולם ועד כלומר מתי יתגלה מלכותו יתברך, ואומרים יתגדל אמן היא שמה רבא שזה כולו בנוי על גלות השכינה ובוזה הקב"ה כביכול מצווח כנגדינו ומסיר ממנו הקללה ומשפיע לנו פרנסתינו:

(ו) ומקדימין מקודם הפסוק דואתה קדוש יושב תהלות ישראל כלומר אע"ג שאתה קדוש מ"מ אתה יושב ומצפה לתהלות ישראל ולכן כל מה שאנו מוסיפין בתפלה ובשבחות ותהלות ניהא לך כביכול...

14. קרן אורה - מסכת סוטה דף מט עמוד א

ואמאי קאים עלמא. וקאמר הש"ס אקדושה דסידרא ואיהא שמיה רבא דאגדתא. כי עי"ז יחזקו עמוד התורה והעבודה למען יושפע שפע מדתם לטובה. קדושה דסידרא הוא מעין עבודה. כי עתה התפלה וקדושת שמו הגדול כנגד עבודה. וקדושה דסידרא נתקנה גם בלשון ארמי. למען יקדישו שמו יתברך אחר התפלה כללות ישראל מגדולם ועד קטנם. ויהא שמיה רבא דאגדתא הוא לחיזוק עמוד התורה. כי כולם היו באים לשמוע הדרשא. ונחשב להם כאילו כולם עוסקים בתורה. ובהתחזק עמוד התורה והעבודה ממילא יקבלו גמילות חסדו יתברך לברכה ולקיום העולם בכל עמודיו. אבינו שבשמים חזק נא לבב כל עמך ישראל בתורה ועבודה באמת ובלב שלם. והראנו בבנין בית קדשנו ותפארתנו וטובך הגנוז וברכתך ישכון בתוכנו במהרה בימינו אמן.

Takeaways:

1. Post-churban, Uva L'Tzion, aka *Kedushah d'Sidrah*, is one of the tefillos holding up in the world.
 - a. Davening is not over (one may not leave or take off tefillin) until after this prayer
2. When we had a Mikdash, it served as the bridge between worlds - the channel for *kedushah*
3. In churban, we rely on Torah (blueprint of world) and *kiddush Hashem* - themes of Uva L'Tzion
 - a. In addition to reading *psukim*/translations as *talmud torah* itself, we praise eternity of Torah
 - b. *Kedushah d'Sidrah* isn't observation or parallel - we bridge worlds, praise tog. w/ angels
4. We conclude Shacharis with the realization that we need to invoke *kedushah* to receive Hashem's blessings. By living a life of Torah and Avodah (Kiddush Hashem) we receive His chessed.
 - a. This is the only way we can survive in galus until the rebuilding of the BHMK.

Intro - daughter practicing for end of year play - על מה העולם עומד? Avos says Torah, avodah, gemilus chasadim

- Which is a much better value system than American culture, which apparently runs on Dunkin
- This question of “what keeps the world running?” will be our focus tonight as we discuss Uva L’Tzion

Sotah - once mikdash destroyed, world more cursed every day. How does it stand? Uva L’Tzion/kaddish agada

- Q: What exactly is this curse in galus and why is it growing each day?
- Q2: What happened to Torah, Avodah and Gemilus chasadim? [This would really mess up my daughter]
- Q3: If you had to pick anything - would you have picked these tefillos? What’s special about them?
 - Shulchan Aruch - one should have special kavana, not leave shul before (MB - bc world stands)
 - Shulchan Aruch - do not take off tefillin until after uva l’tzion (Rama - and kaddish)
 - Again you get impression that davening isn’t over until after uva l’tzion - **no התקבל until after**

To answer, we need to discuss concept of Kabbalah - from a rational perspective

- Kabbalah answers very rational question: where does kedusha come from, and how does it transfer?
- What makes ink and parchment have kedusha? Or consecration of an animal, or designation of terumah? What makes this building more holy than bricks next door? What gives shabbos its kedusha?
- Clearly, there is force beyond what we can see/touch in mundane world which comes from outside this world, infuses mundane objects, places, and times with kedusha. Kabbalah discusses these mechanics.
- But even in Toras nigleh, we see the answer is through EY, more specifically, the BHMK
 - Yoma - Hashem created this world starting with makom hamikdash and branching out from there
 - Rashi (Beshalach) - mikdash shel matah is connected to mikdash she maalah
- This is great when we had mikdash - but what happens when there no mikdash - how is there kedusha?!
- Maharal - this is what Gemara means: in absence of mikdash, we’re left without connection and world starts to go to rot. And it gets worse every day - exponentially! Gemara asks: in the absence of this connection, how does the world survive? How is the kedusha being channeled? Kedusha and kaddish
 - (cont) Both prayers highlight that Hashem’s kedusha still continues to flow from upper world

But now the question is: why these things? In the absence of the main bridge, why would these be the backups?

- Rashi - they both highlight the values of Torah and kiddush Hashem
- Nefesh HaChaim - Torah is blueprint G-d used to create this world [**we usually reverse cause/effect!**]
- Kedusha as well is our declaration that Hashem’s kedusha is everlasting. We do this in three different parts of davening in three different ways: 1. We tell story of malachim singing kedusha in shema, 2. We parallel malachim and try our own version on this side of the chasm, 3. We actually bridge the gap and sing with them together!! R’ Soloveitchik - this is the difference between nekadeish and keser!
 - In Uva L’Tzion we’re trying to do the lofty level 3! We recite the kedusha in Hebrew, mimicking what malachim do, but then we also recite the aramaic translation quietly, indicating that we too are saying kedusha WITH them! Aramaic bec not malachim and bc we all understand!
 - Not observers, not parallel - but together **as a way to bridge the gap between the worlds!**

Now we can understand the placement of Uva L’Tzion in davening

- Aruch HaShulchan - Ashrei parallels kedusha. Since we say two in shacharis, we have two in shacharis. Ashrei says even though Hashem is so exalted and out of this world, he sends down his blessings to provide for us. How? Lamnatzeiach says it’s by calling out Hashem’s name and bringing him down עמו בצרה - when we invoke His name and live by it in this world, we bridge the gap. Uva L’Tzion now fits perfectly as the assurance that we will always have torah and kedusha to perpetuate Hashem’s influence in this world, until we can earn back the BHMK and the full connection.
- Keren Orah - no stirah to Avos; torah/avodah are the 2 pillars that bring down chessed from Hashem